

Ptiče ribnjaka uz Česmu

Ptice ribnjaka uz Česmu

Bjelovarsko-bilogorska županija nalazi se u središnjoj Hrvatskoj i na sjeveru graniči s Koprivničko-križevačkom, na sjeveroistoku s Virovitičko-podravskom, na jugu sa Sisačko-moslavačkom, na zapadu sa Zagrebačkom, a na jugoistoku s Požeško-slavonskom županijom. Obuhvaća prostor četiri karakteristične zemljopisne cjeline: Bilogoru, rubne masive Papuka i Ravne gore, Moslavačku goru i dolinu rijeke Česme i Ilove.

Jedna od specifičnosti županije je da posjeduje velike vodene površine odnosno ribnjake - Ribnjaci Poljana, Končanica, Garešnica, Siščani, Narta i Blatnica.

Među svim staništima u Hrvatskoj močvarna staništa su najugroženija što je posljedica velike destrukcije ovih staništa tijekom 20. stoljeća, a taj se proces i dalje nastavlja. Danas su prirodna močvarna staništa već toliko ugrožena da opstanak mnogih vrsta ptica močvarica ovisi o opstanku antropogenih močvarnih staništa, prije svega šaranskih ribnjaka. Ribnjaci su postali zamjena za prvobitna močvarna staništa i kao takvi važna staništa ptica močvarica. Stoga je važno da se proizvodnja na ribnjacima nastavi i uskladi sa zahtjevima zaštite ugroženih vrsta. Od ukupnog broja ugroženih ptica čak 46 % ptica su močvarice.

Na glavnom prometnom pravcu Zagreb-Čazma-Bjelovar, prateći rijeku Česmu smjestili su se ribnjaci Siščani, Blatnica i Narta. Do polovice 20. stoljeća ovaj ravničarski krajolik predstavljao je močvarnu poplavnu nizinu rijeke Česme, ali njenom regulacijom i isušivanjem okolnih područja stvoreni su ribnjaci.

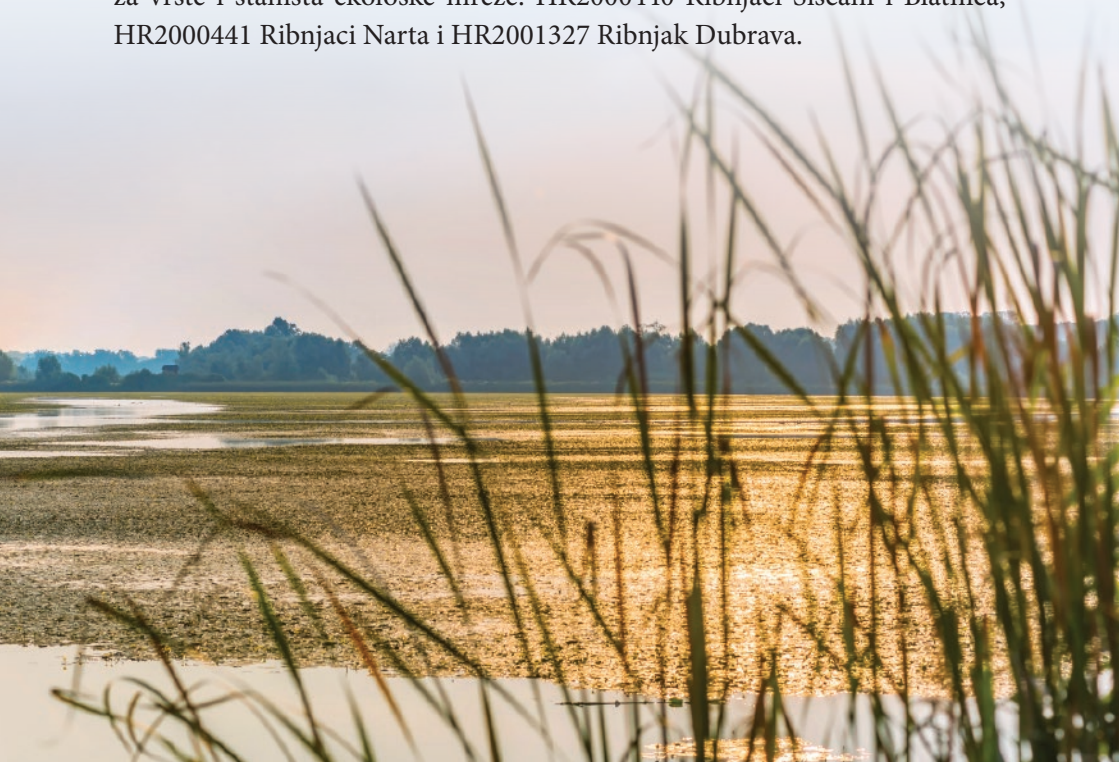
Najbrojnije ptice na ovom području su ptice močvarice koje se ovdje prehranjuju na svom selidbenom putu ali i gnijezde pa ih možete vidjeti tijekom cijele godine, a rijeka Česma sa svojim poplavnim i višestoljetnim hrastovim šumama uz ribnjake stanište je brojnih ptica od kojih su mnoge ugrožene i rijetke.

Prema Nacionalnoj razini područje ribnjaka uz Česmu važno je stanište za desetak vrsta ptica: ćubasti gnjurac, siva čaplja, bijela čaplja, žuta čaplja, bijela čapljica, bijela i crna roda, orao štekavac, crna lunja i eja močvarica.

Upravo zbog velikog bogatstva ornitofaune ovo je područje uvršteno u europsku ekološku mrežu Natura 2000 i predstavlja područje očuvanja značajno za ptice (HR1000009 Ribnjaci uz Česmu, POP-područje). Ovi ribnjaci važni su za očuvanje pedeset pet vrsta ptica na europskoj razini ali i drugih vrsta kao što su crveni mukač (*Bombina bombina*), žuti mukač (*Bombina variegata*), vidra (*Lutra lutra*), veliki tresetar (*Leucorrhinia pectoralis*) i amfibijsko stanište Isoeto-Nanojuncetea u sklopu područja očuvanja za vrste i staništa ekološke mreže: HR2000440 Ribnjaci Siščani i Blatnica, HR2000441 Ribnjaci Narta i HR2001327 Ribnjak Dubrava.

Monitoringom od 2010. godine do 2018. na području ribnjaka zabilježeno je 140 različitih vrsta ptica što govori o velikoj biološkoj vrijednosti ovog područja. Sve evidentirane vrste ptica Zakonom o zaštiti prirode su zaštićene i strogo je zabranjeno njihovo ubijanje, oštećivanje gnijezda, uništavanje jaja, ozljeđivanje i sl.

Uz ribnjake Blatnica smješten je Info-edukativni punkt Blatnica, prvi objekt ovakve vrste u Županiji koji služi za promicanje prirodnih vrijednosti i važnosti ekološke mreže Natura 2000. Info edukativni punkt Blatnica obuhvaća upravnu zgradu s prostorijama za predavanja i poučnu stazu “Lokvanjić” s edukativnim tablama i promatračnicama za ptice.

Popis ptica ribnjaka uz Česmu

(monitoring od 2010. do 2018. godine)

	Hrvatski naziv	Engleski naziv	Znanstveni naziv
1.	Batokljun	Hawfinch	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>
2.	Bijela pastirica	White Wagtail	<i>Motacilla alba</i>
3.	Bijela roda	White Stork	<i>Ciconia ciconia</i>
4.	Bjelobrada čigra	Whiskered Tern	<i>Chlidonias hybrida</i>
5.	Bjelokrila čigra	White-winged Tern	<i>Chlidonias leucopterus</i>
6.	Blistavi ibis	Glossy Ibis	<i>Plegadis falcinellus</i>
7.	Bregunica	Sand Martin	<i>Riparia riparia</i>
8.	Brezov zviždak	Willow Warbler	<i>Phylloscopus trochilus</i>
9.	Brgljaz	Nuthatch	<i>Sitta europaea</i>
10.	Brkata sjenica	Bearded Reedling	<i>Panurus biarmicus</i>
11.	Bukavac	Bittern	<i>Botaurus stellaris</i>
12.	Bukoč	Osprey	<i>Pandion haliaetus</i>
13.	Crna čigra	Black Tern	<i>Chlidonias niger</i>
14.	Crna lunja	Black Kite	<i>Milvus migrans</i>
15.	Crna prutka	Spotted Redshank	<i>Tringa erythropus</i>
16.	Crna roda	Black Stork	<i>Ciconia nigra</i>
17.	Crna žuna	Black Woodpecker	<i>Dryocopus martius</i>
18.	Crnoglava sjenica	Marsh Tit	<i>Poecile palustris</i>
19.	Crnoglavi batić	Stonechat	<i>Saxicola rubicola</i>
20.	Crnokapa grmuša	Blackcap	<i>Sylvia atricapilla</i>
21.	Crnokrila prutka	Green Sandpiper	<i>Tringa ochropus</i>
22.	Crnorepa muljača	Black-tailed Godwit	<i>Limosa limosa</i>
23.	Crvendać	Robin	<i>Erithacus rubecula</i>
24.	Crvenoglavi djetlić	Middle Spotted Woodpecker	<i>Dendrocopos medius</i>
25.	Crvenokljuna čigra	Common Tern	<i>Sterna hirundo</i>
26.	Crvenokljuni labud	Mute Swan	<i>Cygnus olor</i>
27.	Čaplja danguba	Purple Heron	<i>Ardea purpurea</i>
28.	Čapljica voljak	Little Bittern	<i>Ixobrychus minutus</i>
29.	Češljugar	Goldfinch	<i>Carduelis carduelis</i>

	Hrvatski naziv	Engleski naziv	Znanstveni naziv
30.	Čiopa crna	Swift	<i>Apus apus</i>
31.	Čižak	Siskin	<i>Carduelis spinus</i>
32.	Čvorak	Starling	<i>Sturnus vulgaris</i>
33.	Čubasti gnjurac	Great Crested Grebe	<i>Podiceps cristatus</i>
34.	Divlja patka	Mallard	<i>Anas platyrhynchos</i>
35.	Divlji golub	Rock Dove	<i>Columba livia</i>
36.	Drozd bravenjak	Fieldfare	<i>Turdus pilaris</i>
37.	Drozd cikelj	Song Thrush	<i>Turdus philomelos</i>
38.	Drozd imelaš	Mistle Thrush	<i>Turdus viscivorus</i>
39.	Dugokljuni puzavac	Short-toed Treecreeper	<i>Certhia brachydactyla</i>
40.	Dugorepa sjenica	Long-tailed Tit	<i>Aegithalos caudatus</i>
41.	Eja močvarica	Marsh Harrier	<i>Circus aeruginosus</i>
42.	Eja strnjarica	Hen Harrier	<i>Circus cyaneus</i>
43.	Fazan	Pheasant	<i>Phasianus colchicus</i>
44.	Gačac	Rook	<i>Corvus frugilegus</i>
45.	Gak	Night Heron	<i>Nycticorax nycticorax</i>
46.	Gavran	Raven	<i>Corvus corax</i>
47.	Glavata patka	Pochard	<i>Aythya ferina</i>
48.	Golub grivnjaš	Wood Pigeon	<i>Columba palumbus</i>
49.	Grlica	Turtle Dove	<i>Streptopelia turtur</i>
50.	Grmuša čevrljinka	Lesser Whitethroat	<i>Sylvia curruca</i>
51.	Grmuša pjenica	Whitethroat	<i>Sylvia communis</i>
52.	Gugutka	Collared Dove	<i>Streptopelia decaocto</i>
53.	Jastreb	Goshawk	<i>Accipiter gentilis</i>
54.	Juričica	Linnet	<i>Carduelis cannabina</i>
55.	Kobac	Sparrowhawk	<i>Accipiter nisus</i>
56.	Kokošica	Water Rail	<i>Rallus aquaticus</i>
57.	Kos	Blackbird	<i>Turdus merula</i>
58.	Krivokljuna prutka	Greenshank	<i>Tringa nebularia</i>
59.	Kržulja	Teal	<i>Anas crecca</i>
60.	Kukavica	Cuckoo	<i>Cuculus canorus</i>
61.	Kukmasta ševa	Crested Lark	<i>Galerida cristata</i>
62.	Kulik blatarić	Ringed Plover	<i>Charadrius hiaticula</i>
63.	Kulik sljepčić	Little Ringed Plover	<i>Charadrius dubius</i>
64.	Lastavica	Barn Swallow	<i>Hirundo rustica</i>
65.	Liska	Coot	<i>Fulica atra</i>
66.	Mala bijela čaplja	Little Egret	<i>Egretta garzetta</i>

	Hrvatski naziv	Engleski naziv	Znanstveni naziv
67.	Mala prutka	Common Sandpiper	<i>Actitis hypoleucos</i>
68.	Mali djetlić	Lesser Spotted Woodpecker	<i>Dendrocopos minor</i>
69.	Mali galeb	Little Gull	<i>Hydrocoloeus minutus</i>
70.	Mali gnjurac	Little Grebe	<i>Tachybaptus ruficollis</i>
71.	Mali žalar	Little Stint	<i>Calidris minuta</i>
72.	Mlakuša	Moorhen	<i>Gallinula chloropus</i>
73.	Močvarna strnadica	Reed Bunting	<i>Emberiza schoeniclus</i>
74.	Modronoga sabljarka	Avocet	<i>Recurvirostra avosetta</i>
75.	Mrka crvenrepka	Black Redstart	<i>Phoenicurus ochruros</i>
76.	Palčić	Wren	<i>Troglodytes troglodytes</i>
77.	Patka gogoljica	Red-crested Pochard	<i>Netta rufina</i>
78.	Patka kreketaljka	Gadwall	<i>Anas strepera</i>
79.	Patka njorka	Ferruginous Duck	<i>Aythya nyroca</i>
80.	Patka pupčanica	Garganey	<i>Anas querquedula</i>
81.	Patka žličarka	Shoveler	<i>Anas clypeata</i>
82.	Pčelarica	Bee-eater	<i>Merops apiaster</i>
83.	Piljak	House Martin	<i>Delichon urbicum</i>
84.	Plavetna sjenica	Blue Tit	<i>Cyanistes caeruleus</i>
85.	Poljska ševa	Skylark	<i>Alauda arvensis</i>
86.	Poljski vrabac	Tree Sparrow	<i>Passer montanus</i>
87.	Prepelica	Quail	<i>Coturnix coturnix</i>
88.	Prutka migavica	Wood Sandpiper	<i>Tringa glareola</i>
89.	Pršljivac	Ruff	<i>Philomachus pugnax</i>
90.	Riječni galeb	Black-headed Gull	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>
91.	Rusi svračak	Red-backed Shrike	<i>Lanius collurio</i>
92.	Siva čaplja	Grey Heron	<i>Ardea cinerea</i>
93.	Siva guska	Greylag Goose	<i>Anser anser</i>
94.	Siva vrana	Hooded Crow	<i>Corvus cornix</i>
95.	Siva žuna	Grey-headed Woodpecker	<i>Picus canus</i>
96.	Sivkasta bjeloguza	Wheatear	<i>Oenanthe oenanthe</i>
97.	Sjenica mošnjarka	Penduline Tit	<i>Remiz pendulinus</i>
98.	Sjeverna zeba	Brambling	<i>Fringilla montifringilla</i>
99.	Slavuj	Nightingale	<i>Luscinia megarhynchos</i>
100.	Smeđoglavi batić	Whinchat	<i>Saxicola rubetra</i>
101.	Sokol lastavičar	Hobby	<i>Falco subbuteo</i>

	Hrvatski naziv	Engleski naziv	Znanstveni naziv
102.	Svraka	Magpie	<i>Pica pica</i>
103.	Škanjac	Common Buzzard	<i>Buteo buteo</i>
104.	Šljuka kokošica	Snipe	<i>Gallinago gallinago</i>
105.	Šojka	Jay	<i>Garrulus glandarius</i>
106.	Štekavac	White-tailed Eagle	<i>Haliaeetus albicilla</i>
107.	Šumski zviždak	Wood Warbler	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>
108.	Troprsti zlatar	Golden Plover	<i>Pluvialis apricaria</i>
109.	Trstenjak cvrkutić	Reed Warbler	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>
110.	Trstenjak mlakar	Marsh Warbler	<i>Acrocephalus palustris</i>
111.	Trstenjak rogožar	Sedge Warbler	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>
112.	Utva	Shelduck	<i>Tadorna tadorna</i>
113.	Vatrogłavi kraljić	Firecrest	<i>Regulus ignicapilla</i>
114.	Velika bijela čaplja	Great Egret	<i>Casmerodius albus</i>
115.	Velika čigra	Caspian Tern	<i>Hydroprogne caspia</i>
116.	Velika sjenica	Great Tit	<i>Parus major</i>
117.	Veliki djetlić	Great Spotted Woodpecker	<i>Dendrocopos major</i>
118.	Veliki cvrčić	Savi's Warbler	<i>Locustella luscinioides</i>
119.	Veliki svračak	Great Grey Shrike	<i>Lanius excubitor</i>
120.	Veliki trstenjak	Great Reed Warbler	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>

	Hrvatski naziv	Engleski naziv	Znanstveni naziv
121.	Veliki vranac	Cormorant	<i>Phalacrocorax carbo</i>
122.	Vijoglav	Wryneck	<i>Jynx torquilla</i>
123.	Vivak	Lapwing	<i>Vanellus vanellus</i>
124.	Vjetruša	Kestrel	<i>Falco tinnunculus</i>
125.	Vlastelica	Black-winged Stilt	<i>Himantopus himantopus</i>
126.	Vodomar	Kingfisher	<i>Alcedo atthis</i>
127.	Vrabac	House Sparrow	<i>Passer domesticus</i>
128.	Vuga	Golden Oriole	<i>Oriolus oriolus</i>
129.	Zeba	Chaffinch	<i>Fringilla coelebs</i>
130.	Zelendur	Greenfinch	<i>Chloris chloris</i>
131.	Zimovka	Bullfinch	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>
132.	Zlatoglavi kraljić	Goldcrest	<i>Regulus regulus</i>
133.	Zviždak	Chiffchaff	<i>Phylloscopus collybita</i>
134.	Zviždara	Wigeon	<i>Anas penelope</i>
135.	Žalar cirikavac	Dunlin	<i>Calidris alpina</i>
136.	Žličarka	Spoonbill	<i>Platalea leucorodia</i>
137.	Žuta čaplja	Squacco Heron	<i>Ardeola ralloides</i>
138.	Žuta pastirica	Yellow Wagtail	<i>Motacilla flava</i>
139.	Žuta strnadica	Yellowhammer	<i>Emberiza citrinella</i>
140.	Žutarica	Serin	<i>Serinus serinus</i>

popis: Darko Podravec

Izdavač:

Javna ustanova za upravljanje zaštićenim
dijelovima prirode Bjelovarsko-bilogorske županije
Milana Novačića 13, 43240 Čazma
Tel/fax : 043/227-088
E-mail : info@zastita-prirode-bbz.hr
Web : www.zastita-prirode-bbz.hr

Za izdavača:

Spomenka Mlinarić, ravnateljica

Tekst pripremili:

Melita Medač Radić, Spomenka Mlinarić i
Milan Obranović

Fotografije:

Davor Kirin i Darko Podravec

